



EVALUATION OF THE AFFECTIVE OUTCOMES IN 4TH AND 5TH GRADE PHYSICAL EDUCATION CLASSES BASED ON READINESS

Volkan FİLİZ¹ ✉ Okan KARAKÜTÜK²

¹Şehit Taner Cinpolat Secondary School, Gaziantep, Turkey.

²Necip Fazıl Kısakürek Secondary School, Çorum, Turkey.

 0000-0002-7019-4803

 0000-0001-7921-3938

Abstract: The aim of this study is to compare and evaluate the affective outcomes in the Primary School 4th grade physical education and games class and the physical education and sports curriculum for Secondary School 5th grade, which were prepared by the Ministry of National Education and came into force in 2018, in the context of "readiness". This study is a document review conducted to inspect and interpret the affective outcomes stated in the learning programs (curriculum). In this study; The "Physical Education and Sports" and "Physical Education and Game Classes" curricula published by the Ministry of National Education in 2018 were evaluated by comparing affective outcomes using the document analysis technique. While making the comparison, first of all, the achievements in the Primary School 4th grade physical education and games class and the physical education and sports curriculum for Secondary School 5th grade; It is divided according to cognitive, psychomotor and affective learning areas by consulting expert opinion. Then, 4th grade affective outcomes and 5th grade affective outcomes were compared in the context of "readiness". As a result of comparisons of outcomes; While it is seen that five achievements in the 4th grade have a counterpart in the 5th grade and complement each other, two of the 5th grade affective achievements do not have a substructure equivalent in the 4th grade affective acquisitions. It is seen that the four outcomes in the 4th grade of primary school do not have a complementary outcome in the 5th grade. In primary schools, it is preferable that physical education and game classes be conducted by specialized physical education and sports teachers to enhance student development and ensure the effective transfer of field-specific skills. To this end, it is recommended that appropriate measures be implemented and legal arrangements are made to ensure that these classes are instructed by the PE teachers.

Keywords: Physical Education and Sports, Game, Curriculum, Evaluation of the Outcomes.

Citation: Filiz, V. & Karakütük, O. (2024). Affective Outcomes of 4th Grade Physical Education and Game Class and 5th Grade Physical Education and Sports Class in Terms of Readiness. *International Journal of Physical Education Sport and Technologies*, 5(2), 13-23.



HAZIRBULUNUŞLUK AÇISINDAN 4. ve 5. SINIF BEDEN EĞİTİMİ DERSİ DUYUŞSAL KAZANIMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet: Bu çalışmanın amacı Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 2018’de yürürlüğe giren ilkökul 4. sınıf beden eğitimi ve oyun dersi ile ortaokul 5. sınıf beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında yer alan duyuşsal kazanımların “hazırbulunuşluk” bağlamında karşılaştırılarak değerlendirilmesidir. Bu çalışma, öğretim programlarındaki (beden eğitimi ve spor – oyun) duyuşsal kazanımların değerlendirildiği ve yorumlandığı bir doküman incelemesidir. Bu çalışmada; Millî Eğitim Bakanlığının 2018 yılında yayınladığı “Beden Eğitimi ve Spor” ile “Beden Eğitimi ve Oyun Dersi” öğretim programları doküman analizi tekniği kullanılarak duyuşsal kazanımlar karşılaştırılmış ve değerlendirilmiştir. Karşılaştırma yapılırken öncelikle ilkökul 4. sınıf beden eğitimi ve oyun dersi ile ortaokul 5. sınıf beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında yer alan kazanımları; uzman görüşüne başvurularak bilişsel, psikomotor ve duyuşsal öğrenme alanlarına göre ayrılmıştır. Daha sonra 4. sınıf duyuşsal kazanımlar ile 5. sınıf duyuşsal kazanımlar “hazırbulunuşluk” bağlamında karşılaştırılmıştır. Kazanımların karşılaştırmaları sonucunda; 4. sınıftaki 5 adet kazanımın 5. sınıfta karşılığı olduğu ve birbirini tamamladığı görülürken 5. sınıf duyuşsal kazanımlardan 2 tanesinin 4. sınıf duyuşsal kazanımlar içerisinde hazırbulunuşluk açısından bir karşılığının olmadığı görülmektedir. İlkokul 4. sınıftaki 4 tane kazanımın da 5. sınıfta tamamlayıcı bir kazanımı olmadığı görülmektedir. Ayrıca ilkökul beden eğitimi ve oyun derslerinin beden eğitimi ve spor öğretmenleri tarafından icra edilmesi, öğrenci gelişim ve alana özgü becerilerin daha iyi aktarılması bakımından önemli görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor, Oyun, Öğretim Programı, Kazanım Değerlendirme.

Okul çatısı altında verilecek olan eğitimin sistemli bir şekilde yürütülmesi oldukça önemlidir. Sistemli bir biçimde gerçekleştirilmesi hedeflenen eğitimin önemli unsurlarının başında öğretim programları gelir (Özçelik, 1998). Eğitim anlayışımızın somut tezahürleri olan öğretim programları, insanın bütün yönleriyle gelişimini esas alır. Programlarda bilgi, beceri, eğilim ve değerler; yetenek, ilgi, ihtiyaç ve bireysel farklılıklarla güçlendirilerek ele alınır. Programların teknik açıdan gerektiğinde yenilenen, güncellenen, sadeleşen bir esnekliğe sahip olması ve aynı zamanda millî, manevi ve insani değerlerimiz istikametinde hayata geçirilmesi amaçlanmıştır (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2024).

Öğretim programları “bir dersin bütün öğrenme sürecinde nelerin, nasıl ve neden var olduğunu içinde bulunduran bir kılavuz” olarak tanımlanır (Özçelik, 1998; Doğru, 2020; Karakütük vd., 2022). Öğrencilerin bütün derslerde ulaşmayı hedeflediği genel amaçları, bu amaçlar doğrultusunda öğrencilerin edinmesi beklenen kazanımları içine alır. Ayrıca bu kazanımların öğrencilere aktarılma sürecinde yararlanılacak öğretim ve değerlendirme, teknik, yöntem ve stratejileriyle ilgili açıklama, uyarma ve yönlendirmelerinin tamamını kapsar (MEB, 2022; Filiz vd., 2022).

Öğretim programlarında yer alan kazanımlar, programın temel amacını ortaya koymaktadır (Yar Yıldırım, 2020). Belirli bir eğitim öğretim sürecini tamamlayan öğrencilerin neyi bilmeleri, anlamaları ve

yapabilmelerinin beklendiğini açıklayan kazanımlar; öğrenme-öğretme faaliyetlerini yönlendirmek ve öğrenmenin değerlendirilmesini sağlamak için referans olarak kullanılan önemli bir bileşendir (MEB, 2024). Kazanımlar; program içeriğinin, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme evrelerinin belirlenmesinde en önemli öge olarak rol alır (Yar Yıldırım, 2020). Beden Eğitimi ve Spor Dersi'nin (BESD) her eğitim basamağı için ve alt öğrenme alanı için oluşturulmuş kazanımlar listesi bulunmaktadır. Bu kazanımlar sarmal ve birbirini takip eden kazanımlar olarak planlanmaya çalışılmıştır (Doğru, 2020).

Öğrencilere edindirilmesi hedeflenen kazanımlar öğretim programlarında üç farklı şekilde yer alır. Bunlar; bilişsel, psikomotor ve duyuşsaldır. Tek tek ele aldığımızda bilişsel alan, zihinsel becerileri kullanarak bilgi edinimi, psikomotor alan motor becerilerin edinmeyi ve edinilen bu becerilerin koordineli bir şekilde çalışmasını içeren, duyuşsal alan ise daha çok tutum, güdü ve motivasyon gibi unsurları kapsayan alan olarak ifade edilmektedir (Hoque, 2016; Küçükahmetoğlu & Pulur, 2024). Her ne kadar ayrı ayrı değerlendirilse de duyuşsal alan; fizyolojik, davranışsal ve bilişsel süreçlerle temas halindedir. Bu yüzden duyuşsal alan kendinin ve başkalarının duygularına karşı anlayış gösterme, farkındalık yaratma, farklı duyguları ilişkilendirme, duyguları görüntüleme, düzenleme ve yönetme gibi geniş bir işlev ağına sahiptir (Brett vd., 2003; Sönmez, 2020).

Duyuşsal alan öğrenme sürecinde öğrencinin inanç, değer, tutum ve davranışları üzerinde belirleyicidir ve bu yüzden de ölçülmesi en zor alandır (Ütkür Güllühan & Bekiroğlu, 2022). Duyuşsal alan "bir duygu tonunu, bir duyguyu ya da bir kabul veya ret derecesini vurgulayan kazanımlar" olarak tanımlanmaktadır. Duyuşsal kazanımlar; birine veya bir düşünceye karşı ya da bir durum karşısında tutum ve davranış geliştirme, pozitif veya negatif tavırda olma, vicdanına bağlı olarak hareket etme gibi çeşitli şekillerde gösterilebilir. Buna bağlı olarak ilgi, takdir edilme, benimseme, değer verme, önyargılı olma ve benzer durumlar da bu tür içerisinde kabul edilmektedir (Karacaoğlu, 2020). Duyuşsal alan değerlerin, inançların, duyguların, tutumların ve davranışların birbiriyle ilişkili boyutlarını içerir

(Shephard, 2008). McKenzie, Symonds, Fink ve Tapps (2017), duyuşsal alanı, tutum ve benlik gibi duygusal alanları içeren durumlarda veya duygulardaki büyüme olarak tanımlamışlardır. Başka bir tanımda ise duyuşsal alan, bir konuya veya içeriğe yönelik olan tutumların olumlu ve içselleştirilmiş olması sürecidir. Bir içerik ya da konuya yönelik olumlu tutumların içselleştirilmesi sürecidir (Krathwohl, Bloom & Masia, 1964; Karagöl & Adıgüzel, 2022). Duyuşsal alan Krathwohl, Bloom ve Masia (1964), tarafından yapılan taksonomide şu aşamalar halinde belirlenmiştir;

- Alma
- Tepkide Bulunma
- Değer Verme
- Örgütlenme
- Kişilik haline getirme.

Duyuşsal alan taksonomisinin ilk ve en alt olan "Alma" basamağı, bireyin uyarılara karşı farkındalığı, dikkati ve almaya istekliliğine odaklanan süreçlerle ilgilidir (Sönmez, 2020). "Tepkide Bulunma" basamağında karşılık verme söz konusudur. Dikkat edilen uyarıcıya karşılık verilir. Birey pasif durumdayken aktif alıcı duruma geçer. "Değer verme" basamağında ise bireyin tarafından kabullenişler, önemsemeler, tercihler, adanmışlıklar ön plandadır. "Örgütlenme" de birey kendi bakış açısında bir değer oluşturmuştur ve oluşturduğu bu değere uygun hareket etme eğilimindedir. "Kişilik haline getirme" basamağında ise birey edindiği değeri yaşam biçimine dönüştürmektedir (Ütkür Güllühan & Bekiroğlu, 2022).

Günümüzde beden eğitimi ve spor, yeni nesiller için zihinsel ve fiziksel olarak sağlıklı olmalarını sağlayan bir faaliyet alanı olarak kabul görmektedir. Öğretim programları bir bütün olarak ele alınır ve beden eğitimi sporda bu bütünün bir parçası olmasından dolayı öğrencilerin fiziksel aktiviteler vasıtasıyla bilişsel, psikomotor, duyuşsal ve sosyal alanlarda gelişimine, sporu sosyal hayatının içerisinde yaşam biçimi haline dönüştürmesine, okul saatleri haricinde kalan serbest zamanlarını kültürel etkinliklerle ve sportif aktivitelerle zenginleştirilmesine katkı sunmaktadır. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi'nin (BEOD) amacı ise öğrencilerin oyun oynayarak ve fiziki etkinliklere katılarak yaşam boyunca

kullanacakları “temel hareketler, aktif ve sağlıklı hayat becerileri, kavramları ve stratejilerinin yanı sıra bunlarla ilişki halinde olan hayat becerilerini ve değerleri geliştirerek bir sonraki eğitim düzeyine hazırlanmalarını sağlamaktır (MEB, 2018a; MEB, 2018b).

Hazırbulunuşluk düzeyi, öğrencinin konuya başlamadan önceki giriş düzeyidir ve var olan ön bilgi ve tutumunu içerir (Yenilmez & Kakmacı, 2008). Konuya girmeden önce öğrencinin ön bilgilerini tespit etmek başka bir ifadeyle konuyla ilgili hazırbulunuşluk düzeylerinin belirlenmesi konunun gidişatına ve öğrencinin akademik başarısına direkt olarak etki etmektedir (Özgan & Tekin, 2011). Demirhan ve Bağırğan (1993) tarafından da başarıyı etkileyen önemli unsurlardan biri olarak ön koşul davranışların istenen düzeyde olması gerektiği vurgulanmıştır. İleri seviyede giriş düzeyine sahip olmayan öğrenciler için öğrenmenin daha kolay olacağı daha somutlaştırılmış, daha az basamaktan meydana gelen, daha çok eski yaşantılarına yakın ve basitleştirilmiş ürünler ve etkinlikler düzenlenebilir (Yenilmez & Kakmacı, 2008). Beden eğitiminin oyun ve sporun öğretimindeki işleviyle öğrencilerin hazırbulunuşluklarının sağlanması, hedeflenen davranışları yapma kapasitelerine erişmelerine ek olarak bu davranışlarla alakalı ön bilgiye sahip ve bu davranışları istenilen düzeyde sergiliyor olmalarını gerektirir. Buna bağlı olarak da öğrenciler hedeflenen yeni davranışı yapabilecek hazırbulunuşluk seviyesine ulaşmış olacaktır (Kuruoğlu, 2016). Bir bireyin duyuşsal açıdan hazır olmaları yapmak istenilen işin daha basit bir şekilde yerine getirilmesini sağlar. Bir birey herhangi bir konuda ne kadar çok başarılı olacağını öngörüyorsa ve başaracağına inanıyorsa başarılı olma durumu aynı seviyede artacaktır (Yenilmez & Kakmacı, 2008).

Hazırbulunuşluk öğrenme-öğretme sürecinde belirlenmiş hedeflere ulaşmayı kolaylaştıran önemli bir faktördür. Bu süreç içerisinde edinilen yeni öğrenmeler öğrenenin önceki yaşantılarıyla bağlantılıdır (Havadar & Taşdan, 2015). 5. Sınıf BESD Öğretim Programında yer alan kazanımları başarılı bir şekilde yapması beklenen öğrencinin 4. Sınıf BEOD Öğretim Programında yer alan kazanımları gerekli

düzye yapabilmesine bağlıdır. Bu bağlamda 4. Sınıfta yer alan kazanımların 5. Sınıfta yer alan kazanımlara ne derecede alt yapı oluşturduğu önem arz etmektedir. Literatür incelendiğinde BESD Öğretim Programında yer alan bilişsel ve psikomotor kazanımlar üzerinde araştırmalara yoğunlaşmıştır (Dalkıran vd., 2011; Güllü vd., 2011a; Güllü vd., 2011b; Şirinkan & Gündoğdu, 2011; Afacan, 2019; Altunbakır & Pehlevan, 2019; Uğraş & Aral, 2018; Filiz vd., 2022; Karakütük vd., 2022; Küçükahmetoğlu & Pulur, 2024). Fakat duyuşsal alan üzerine yapılan araştırmaların nicelik olarak az sayı olduğu görülmektedir (Dalkıran vd., 2011; Güllü vd., 2011a; Güllü vd., 2011b; Şirinkan & Gündoğdu, 2011; Küçükahmetoğlu & Pulur, 2024). Bu çalışma ile 2018-2019 yılında uygulamaya konulan BEOD Öğretim Programında yer alan duyuşsal kazanımlar ile BESD Öğretim Programında yer alan duyuşsal kazanımların karşılıklı olarak birbirlerini destekleyip desteklemediği değerlendirilmiştir. Duyuşsal kazanımlar açısından kapsamlı bir değerlendirmenin yapıldığı bu çalışmada, BESD Öğretim Programı ve BEOD Öğretim Programının gelişmelerle ve bilimsel, sosyal, teknolojik vb. ihtiyaçlarla koşutluğunun sürekliliği sağlanmasına katkı sunmak amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda gözlem, görüşme, doküman incelemesi gibi teknikler kullanılarak olay veya olgular doğal ortamı içerisinde gerçekçi ve bütüncül bir şekilde ortaya konmaya çalışılır (Yıldırım & Şimşek, 2018). Nitel türde olan bu çalışmada da veriler doküman incelemesi tekniği ile toplanmıştır. Belgesel tarama (doküman incelemesi), araştırılacak konu hakkında bilgi içeren yazılı kaynakların analizini kapsamaktadır. Doküman incelemesinde veriler, var olan kayıt ve belgelerin incelenmesiyle elde edilir (Karasar, 1995). Yıldırım ve Şimşek (2018) tarafından olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı dokümanların incelenmesi şeklinde ifade edilen doküman analizi, çalışmanın amacı doğrultusunda kaynaklara ulaşım ve verilerin değerlendirilmesini kapsamaktadır.

Araştırmanın Modeli

MEB İlkokul 4. Sınıf BEOD ile Ortaokul 5. Sınıf BESD duyuşsal kazanımlarının içerik ve öğretim ilkeleri açısından karşılaştırılmasında nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Çalışmada, Temel Eğitim Genel Müdürlüğünün, 19.01.2018 tarihli ve 7 sayılı kararıyla kabul edilen, 2018-2019 öğretim yılından itibaren uygulanan İlkokul BEOD (4. Sınıf) Öğretim Programı ve 19.01.2018 tarihli ve 6 sayılı kararıyla kabul edilen, 2018-2019 öğretim yılından itibaren uygulanan Ortaokul BESD (5. Sınıf) Öğretim Programı incelenmiştir.

Verilerin Toplanması

Veriler MEB İlkokul 4. Sınıf BEOD ile Ortaokul 5. Sınıf BESD Öğretim Programı ve MEB'in BEOD ile BESD Etkinlik Kılavuzu incelenerek elde edilmiştir. Dokümanlar MEB'in resmi (<http://mufredat.meb.gov.tr/Programlar.aspx>) web sayfasından indirilerek her iki belgenin orijinal kaynaklar olması sağlanmıştır. Çalışmada kullanılan dokümanlar (İlkokul 4. Sınıf BEOD Öğretim Programı, Ortaokul 5. Sınıf BESD Öğretim Programı) kamunun erişimine açıktır ve elde edilmesinde kurum ya da kişilere zarar verilmesi söz konusu değildir. Bu durumdan hareketle dokümanlar etik ilkelere zarar vermeyecek bir biçimde elde edilmiş ve kullanılmıştır. Yani çalışmadan elde edilen veriler kurumlardan veya kişilerden bağımsız olup etik ilkeler çerçevesinde bilimsel araştırma yöntemlerine uygun şekilde incelenmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemine başvurulmuştur. Betimsel analizde veriler daha önceden belirlenen temalara göre sistematik ve açık bir biçimde betimlenir, daha sonra yapılan betimlemeler açıklanır, yorumlanır ve neden-sonuç ilişkilerine bağlı olarak birtakım sonuçlar elde edilir (Yıldırım & Şimşek, 2018). Verilerin analizinde MEB İlkokul 4. Sınıf BEOD ile Ortaokul 5. Sınıf BESD Öğretim Programında yer alan kazanımlar; önce araştırmacı tarafından sınıflandırılmış bu sınıflandırma, Beden Eğitimi ve Spor alanında akademisyen olarak görev yapan uzmanların (12 Akademisyen) görüşlerine başvurularak duyuşsal öğrenme alanı içerisine giren kazanımlar listesine son şekli verilmiştir. 4. sınıfta 9 adet ve 5. sınıfta 6 adet olmak üzere toplam 14 duyuşsal kazanım olduğu belirlenmiştir. Daha sonra 4. sınıfta duyuşsal olan bu kazanımların 5. sınıftaki duyuşsal kazanımlara hazırbulunuşluk açısından ön koşul öğrenmeler oluşturup oluşturamaması, kazanımların içerik ve öğretim ilkelerine uygunluğu değerlendirilmiştir.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde İlkokul 4. Sınıf Beden Eğitimi ve Oyun Dersi ile Ortaokul 5. Sınıf Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programında yer alan duyuşsal kazanımlara ve açıklamalarına aşağıda bulunan tablolarda yer verilmiştir (MEB, 2018a; MEB, 2018b; MEB, 2018c; MEB, 2018d).

Tablo 1: Hazırbulunuşluk Açısından Üst Sınıfa Temel Oluşturan 4. Sınıf BEOD ile 5. Sınıf BESD Duyuşsal Kazanımları ve Açıklamaları

4.Sınıf Duyuşsal Kazanım	5.Sınıf Duyuşsal Kazanım
<p>Kazanım 1a: BO.4.2.1.1. Okul dışında oyun ve fiziki etkinliklere düzenli olarak katılır.</p> <p>Kazanım 1b: BO.4.2.2.3. Oyun ve fiziki etkinliklere uygun spor kıyafetiyle katılır.</p> <p>Açıklama a: “Öğrencilere okul içinde ve dışında katıldıkları veya katılabilecekleri oyun ve fiziki etkinlikler için plan yapma fırsatları (içinde fiziksel etkinlik içeriği, eğlenme, zaman kullanımı, macera vb. boyutlar olmalı) yaratılmalı ve bu etkinliklere hazırladıkları plan doğrultusunda düzenli katılmaları teşvik edilmelidir.”</p> <p>Açıklama b: “Oyun ve fiziki etkinliklerde uygun kıyafetin kullanılması, yapılan hareketin kalitesini artırırken, aynı zamanda hastalık ve kaza riskini de azaltır. Kullanılan kıyafetler mevsim şartlarına uygun olmalıdır.”</p>	<p>Kazanım 1: BE.5.2.1.1. Fiziksel etkinliklere düzenli olarak katılır.</p> <p>Açıklama: “Öğrenciler haftada en az 3 gün orta ve yüksek şiddetteki fiziksel etkinliklere katılım için teşvik edilmelidir. Orta ve yüksek şiddetteki etkinlikler, kalp atımı ve nefes alıp verme sıklığının belirgin olarak arttığı etkinliklerdir. Tempolu yürüyüş, hafif tempoda koşu vb. etkinlikler orta şiddette; tempolu koşu, futbol, basketbol, vücut ağırlığı ile kas dayanıklılığı çalışması vb. etkinlikler ise yüksek şiddetli etkinlikler arasında yer alır. Bu türde etkinliklerde haftalık uygulama sıklığı, etkinlik şiddeti, süresi ve tipinin gözden geçirilmesi gereklidir.”</p>

Tablo 1: (Devamı) Hazırbulunuşluk Açısından Üst Sınıfa Temel Oluşturan 4. Sınıf BEOD ile 5. Sınıf BESD Duyuşsal Kazanımları ve Açıklamaları

4.Sınıf Duyuşsal kazanım	5.Sınıf duyuşsal kazanım
<p>Kazanım 2: BO.4.2.2.7. Oyun ve fiziki etkinliklerde iş birliği yapar.</p> <p>Açıklama: “Öğrencilere küçük gruplar hâlinde ve takım olarak katılabilecekleri oyunlar oynatılarak, iş birlikli ve rekabete dayanan oyunlar arasındaki farkı yaşamaları sağlanmalıdır. Bu oyunlarda öğrencilerin ortak amaç belirleme ve bu amaca ulaşmak için iş bölümü yapma, birbirini kabullenme ve birlikte oynamaktan mutlu olma, amaca ulaşmak için elinden gelenin en iyisini yapma ve arkadaşlarını destekleme gibi özellikleri göstermeleri ve bu özellikleri geliştirmeleri için fırsatlar sunulmalıdır.”</p>	<p>Kazanım 2: BE.5.1.2.6. Oyun ve etkinliklerde iş birliğinin önemini kavrar.</p> <p>Açıklama: “Öğrencilere iş birliğine dayalı farklı oyunlar sunularak, istenilen hedefe ulaşmada iş birliğinin önemi kavratılmaya çalışılır. Oyunlarda takım üyeliği, ortak hedef belirleme, iş bölümü yapma, hedefe ulaşmak için çalışma, grup performansını değerlendirme, ortak ödül gibi iş birliği gerektiren davranışların kullanılmasına</p>
<p>Kazanım 3: BO.4.2.2.8. Oyun ve fiziki etkinliklerde adil oyun anlayışı sergiler.</p>	<p>Kazanım 3a: BE.5.1.2.7. Oyun ve etkinliklerde kaybetmeye ve kazanmaya ilişkin uygun davranışlar sergiler.</p> <p>Kazanım 3b: BE.5.1.2.8. Oyun ve etkinliklerde bireysel farklılıklara duyarlı olur.</p>
<p>Açıklama: “Oyunda kurallara uymaktan daha öte bir davranış tarzı olan adil oyun anlayışı, rakibi düşman olarak değil, aksine oyunun bir parçası olarak görmeyi ve ona saygı duymayı; oyunda kazanmak için hileye ve şiddete başvurmamayı; oyunu kazanma ve kaybetme durumlarında sonuca ve kazanana saygı göstermeyi vb. özellikleri içeren bir anlayıştır. Öğrencilerin katılacakları küçük grup ve takım oyunlarındaki mücadele durumlarında adil oyun anlayışının gösterilmesi, centilmen sporcu ve izleyici olma açısından da önem arz etmektedir. Bu nedenle, öğretmenler bu konuda hassas olmalı ve bu anlayışın öğrencilerde geliştirilmesine özen göstermelidirler.”</p>	<p>Açıklama a: “Öğrencilerden iş birliğine ve yarışmaya dayalı oyun ve etkinliklerdeki kurallara uyarak katılım göstermeleri beklenmelidir. Oyunların sonuçlarına göre, kazanmada ve kaybetmede kontrollü olma, kazananı kutlama, kaybetmeyi kabullenme gibi davranışlar göstermeleri istenmelidir.”</p> <p>Açıklama b: “Öğrencilerden, oyun ve etkinliklerde bireyler arasındaki farklılıkları gözleyerek (fiziksel farklılıklar, hareket sınırlılığı, engellilik, cinsiyet farklılığı, yetenek farklılığı gibi farklılıkları olanlara) uygun davranışlar göstermeleri istenmelidir.”</p>
<p>Kazanım 4: BO.4.2.3.1. Bayram, kutlama ve törenlerde sorumluluk alır.</p>	<p>Kazanım 4: BE.5.2.3.1. Bayram, kutlama ve törenlere katılır.</p>
<p>Açıklama: “Öğrencilerden yıl boyunca kültürümüzü oluşturan milli bayramların/belirli gün ve haftaların önemini ve coşkusunu yaşayabilecekleri, bireysel ve grupla katılabilecekleri gösteriler hazırlamaları istenir (örneğin, ulusal egemenlikle ve cumhuriyetle ilgili kutlamalarda, Atatürk’ün çocuklarımıza armağan ettiği ulusal egemenliğin, cumhuriyetin, çağdaşlaşmanın, toplumumuza getirdiği katkıların oyun ve fiziki etkinliklerle yansıtılması vb. gibi). Hazırlanan gösterilerde öğrencilerin yaratıcılıkları ve istekleri önemlidir. Gösterilerde uygun kıyafet, ekipman, müzik ve koreografi seçiminde öğrenciler iş birliği içerisinde çalışmaya özendirilmelidirler.”</p>	<p>Açıklama: “Öğrencilere milli bayramların, belirli gün ve haftaların anlam ve önemi açıklanarak, öğrencilerin bu günlerin kutlanışına ilişkin sınıf içi, okul içi ve okul dışında düzenlenen dans, halk dansları, çeşitli gösteriler, spor gibi etkinliklere gönüllü katılımı sağlanmalıdır</p>

Tablo 1’e bakıldığında 4. sınıfta yer alan “BO.4.2.1.1. Okul dışında oyun ve fiziki etkinliklere düzenli olarak katılır.” ve “BO.4.2.2.3. Oyun ve fiziki etkinliklere uygun spor kıyafetiyle katılır.” kazanımları 5. sınıfta yer alan “BE.5.2.1.1. Fiziksel etkinliklere düzenli olarak katılır.” kazanımına hazırbulunuşluk bağlamında duyuşsal öğrenme alanına altyapı oluşturabilecek nitelikte olduğu düşünülmektedir.

4. sınıfta yer alan “BO.4.2.2.7. Oyun ve fiziki etkinliklerde iş birliği yapar.” kazanımı 5. sınıfta yer alan “BE.5.1.2.6. Oyun ve etkinliklerde iş birliğinin önemini kavrar.” kazanımları birbirini karşıladığı ve birbirini hazırbulunuşluk bağlamında tamamlar nitelikte olduğu düşünülmektedir.

Bunun yanında 4. sınıfta yer alan “BO.4.2.2.8. Oyun ve fiziki etkinliklerde adil oyun anlayışı sergiler.” kazanımı 5. sınıfta yer alan “BE.5.1.2.7. Oyun ve

etkinliklerde kaybetmeye ve kazanmaya ilişkin uygun davranışlar sergiler.” ve “BE.5.1.2.8. Oyun ve etkinliklerde bireysel farklılıklara duyarlı olur.” kazanımlarına hazırbulunuşluk bağlamında temel oluşturabileceği düşünülmektedir.

Ayrıca 4. sınıfta yer alan “BO.4.2.3.1. Bayram, kutlama ve törenlerde sorumluluk alır.” kazanımı, 5. sınıfta yer alan “BE.5.2.3.1. Bayram, kutlama ve törenlere katılır.” kazanımına hazırbulunuşluk açısından altyapı oluşturabilecek nitelikte olduğu düşünülmektedir.

Tablo 2: Hazırbulunuşluk Açısından Üst Sınıfta Karşılığı Olmayan 4. Sınıf BEOD Duyuşsal Kazanımları ve Açıklamaları

Kazanım 5: BO.4.1.3.2. Çeşitli stratejileri ve taktikleri kullanarak tasarladığı oyunları arkadaşlarıyla oynar.	Açıklama: “Öğrencilerden kendilerine sunulan örneklerden yola çıkarak, farklı strateji ve taktikleri kullanabilecekleri çeşitli oyun ve fiziki etkinlikler oluşturdukları oyunları, arkadaşları ile oynamaları istenmelidir.”
Kazanım 6: BO.4.2.1.2. Fiziksel uygunluğunu geliştirmek için hazırladığı programları uygular.	Açıklama: “Öğrencilerin hazırlayıp uyguladıkları programlar, aileler tarafından da kontrol edilerek, öğretmene bilgi verilmelidir.”
Kazanım 7: BO.4.2.2.4. Oyun ve fiziki etkinliklerde kendinin ve başkalarının güvenliğiyle ilgili sorumluluk alır.	Açıklama: “9-10 yaşlar öğrencilerde kaza ve yaralanmaların sık olarak görüldüğü yaşlardır. Bu nedenle oyun ve fiziki etkinlikler düzenlenirken öğrencilerin yapabilecekleri düzeyde çalışmalar seçilmesine dikkat edilmelidir. Öğrenciler oyun ve fiziki etkinlikler sırasında birbirlerinde gözlemedikleri aşırı kızarıklık, sürekli titreme, nefes alma zorluğu ve olağan dışı yorgunluk durumlarında öğretmenlerine haber vermeleri için yönlendirilmelidirler.”
Kazanım 8: BO.4.2.2.6. Oyun ve fiziki etkinliklerde çevreye duyarlılık gösterir.	Açıklama: “Gelecek nesillerin daha sağlıklı ve güvenilir bir ortamda yaşamalarını sağlamak için çevreye duyarlı bireyler yetiştirmek, bir zorunluluk hâline gelmiştir. Açık alanda yapılan oyun ve fiziki etkinliklerde, öğrencilerin çevreye duyarlılık bilincinin geliştirilmesi istenilen bir durumdur. Bu amaçla, öğretmenler öğrencilere açık alanlarda oynayabilecekleri çeşitli oyun ve etkinlikler desenleyerek, bu özelliği geliştirmeye yardımcı olur.”

Tablo 2’ye bakıldığında 4. sınıfta yer alan “BO.4.1.3.2. Çeşitli stratejileri ve taktikleri kullanarak tasarladığı oyunları arkadaşlarıyla oynar.”, “BO.4.2.1.2. Fiziksel uygunluğunu geliştirmek için hazırladığı programları uygular.”, “BO.4.2.2.4. Oyun ve fiziki etkinliklerde

kendinin ve başkalarının güvenliğiyle ilgili sorumluluk alır.” ve “BO.4.2.2.6. Oyun ve fiziki etkinliklerde çevreye duyarlılık gösterir.” kazanımlarına 5. sınıfta yer alan tamamlayıcı ve pekiştirme amaçlı kullanılacak kazanım veya kazanımlar olmadığı görülmektedir.

Tablo 3: Hazırbulunuşluk Açısından Alt Sınıfta Karşılığı Olmayan 5. Sınıf BESD Duyuşsal Kazanımları ve Açıklamaları

Kazanım 9: BE.5.1.2.2. Oyunlara ve etkinliklere katılımında güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerinin farkına varır.	Açıklama: “Öğrencilere çeşitli etkinlik ve oyunlarda kendi beceri ve yetenek seviyelerini gözlemleyecekleri ve keşfedecekleri uygulamalar yaptırılmalıdır. Öğrenciler böylece performanslarındaki güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerinin ne olduğunu fark edebilirler.”
Kazanım 10: BE.5.2.2.1. Fiziksel etkinliklerin eğlenceli yönlerinin farkına varır.	Açıklama: “Öğrencilere katılabilecekleri oyun ve etkinlik fırsatları sunularak, bu etkinlik ve oyunların kendileri için zevkli ve eğlenceli yönlerini fark etmeleri sağlanmalıdır.”

Tablo 3'e bakıldığında 5. sınıfta yer alan "BE.5.1.2.2. Oyunlara ve etkinliklere katılımında güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerinin farkına varır." ve "BE.5.2.2.1. Fiziksel etkinliklerin eğlenceli yönlerinin farkına varır." kazanımlarına 4. sınıfta altyapı oluşturacak en az birer kazanıma yer verilmediği görülmektedir.

Tartışma ve Sonuç

2024 yılında Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yayınlanan "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli" ile birlikte Okul Öncesi, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Fen Bilimleri, Hayat Bilgisi, İlkokul Matematik, İlkokul Türkçe, İnsan Hakları, Vatandaşlık ve Demokrasi, Ortaokul Matematik, Ortaokul Türkçe, Sosyal Bilgiler, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Biyoloji, Coğrafya, Felsefe, Fizik, Kimya, Matematik, Tarih, Türk Dili ve Edebiyatı derslerinin öğretim programlarında değişikliğe gidilirken Beden Eğitimi ve Oyun ile Beden Eğitimi ve Spor derslerinin öğretim programlarında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Bu yüzden 2018 yılında yayınlanan İlkokul 4. Sınıf "Beden Eğitimi ve Oyun Dersi (BEOD)" ile Ortaokul 5. Sınıf "Beden Eğitimi ve Spor Dersi (BESD)" Öğretim Programında yer alan duyuşsal kazanımlar içerik ve öğretim ilkelerine uygunluk açısından hazırbulunuşluk bağlamında karşılaştırılarak değerlendirilmiştir.

Kazanımların karşılaştırılması sonucunda; 4. Sınıf BEOD duyuşsal kazanımlarından 5 tanesinin (Tablo 1) 5. Sınıf BESD Öğretim Programında yer alan duyuşsal kazanımlara temel oluşturabileceği, öğrencilerin hazırbulunuşluklarına katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda 4. sınıftaki 5 tane kazanımın 5. sınıfta karşılığı olduğu ve birbirini tamamladığı görülmektedir. Bu birbirini tamamlama durumu; öğrencinin 5. sınıfta iken BESD'te alacağı eğitim içeriğini daha kolay benimseyebileceği söylenebilir. Öğrencinin ön koşul öğrenmeleri hâli hazırda bir önceki sınıf kademesinde almış olduğu ders sayesinde; bir sonraki sınıf kademesinde dersi öğrenme aşamasında zorluk çekmeyeceği öngörülebilir. Bu kazanımların birbirini destekler nitelikte olması bir önceki sınıf kademesindeki öğrenmeler ile öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyinin yüksek olması sonraki sınıf kademesinde öğrenilmesi

hedeflenen becerilerin kolay ve sağlam bir şekilde edinilmesine katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Bu durumun öğretim programının amacına uygun görüldüğü ve öğretim ilkelerine de olumlu anlamda hizmet etmiş olduğu söylenebilir. Çalışmanın bu bulgusunu destekler nitelikte olan çalışmalar literatürde yer almaktadır. Havadar ve Taşdan (2015) Kars, Ardahan ve Iğdır illerindeki ilköğretim kademesinde çalışan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin 4. ve 5. Sınıf Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programları hakkındaki görüşlerini incelediği çalışmalarında 4. ve 5. sınıfta yer alan hedef ve kazanımların birbiri ile tutarlı olma alt boyutunda öğretmenlerin çoğunlukla olumlu görüş bildirdiğini belirtmiştir. Filiz vd. (2022) yapmış oldukları çalışmada; 4. sınıftaki beden eğitimi ve oyun dersi (BEOD) psikomotor kazanımları arasında yer alan 4 kazanımın, 5. sınıf beden eğitimi ve spor dersi (BESD) psikomotor kazanımları arasında yer alan 5 kazanımı içerik ilişkileri ve öğretim ilkelerine uygunluk açısından desteklediği sonucuna ulaşmışlardır. Çağlayan ve Ağgön (2021) BESD Öğretim Programının temel felsefi ve genel amaçlarına yönelik öğretmen görüşleri adlı çalışmada, öğretmenlerin BESD'nin öğrencilerin hareket becerileri, strateji ve taktiklerini uygulamalarının öğrencilerin bireysel farklılıklarına ve hazırbulunuşluk düzeylerine bağlı olarak hedeflenen seviyeye ulaşacağını düşündüklerini ve öğrencilerin var olan ön öğrenmelerinin sarmal yapıda ilerlemesinden dolayı öğrenmelerin yapılması için önem arz ettiğini ifade etmişlerdir.

Kazanımların karşılaştırılması sonucunda; 5. Sınıf BESD duyuşsal kazanımlarından 2 tanesine (Tablo 3) 4. Sınıf BEOD duyuşsal kazanımları içerisinde altyapı (ön koşul öğrenme) oluşturabilecek bir kazanımın olmadığı görülmektedir. Altyapı karşılığının (ön koşul öğrenme) olmaması bir sonraki sınıf kademesinde sorun yaratabileceği düşünülmektedir. Bu yüzden bu kazanımların 4. sınıfta altyapı karşılığı (ön koşul öğrenme) oluşturabilecek kazanımlara yer verilmesi önemlidir. Bu sayede öğrenci bir sonraki sınıf kademesinde iken zorluk çekmeden yeni öğrenmeler gerçekleştirilebileceğini söylemek mümkündür. Çalışmanın bu bulgusunu destekler nitelikte olan çalışmalar literatürde yer almaktadır. Alıncak, Ayan ve

Abakay'ın (2015) yaptığı çalışmada, sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersine ilişkin değerlendirmeleri bu derste karşılaşılan problemler ve çözüm önerileri açısından incelenmiştir. Araştırma sonucunda dersin öğretim programında konu, içerik ve uygulama ile ilgili uyum, yetersizlik ve sosyo-ekonomik gerçeklikten uzaklık gibi sorunlar ile karşılaşıldığı; okul, okulun çevresi, sınıflar, fiziksel koşulların yetersiz olması, sınıflardaki öğrenci sayısı ve ders öğretmenlerin nitelikli ve donanımlı olmaması gibi sorunlar ve bu sorunların çözüme kavuşturulması gerekliliği sonucuna varmışlardır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun öğretim programında yer alan konu bütünlüğü ve dersin uygulamadaki uyumsuzlukların giderilmesi gerektiğini, içeriğin öğrenci düzeyine göre düzenlenmesi gerekliliğini vurgulamışlardır. Karakütük vd. (2022) yapmış oldukları çalışmada; 5. Sınıf BESD bilişsel kazanımlarından 9 tanesinin 4. Sınıf BEOD bilişsel kazanımlarda bir altyapı (ön koşul öğrenme) oluşturabilecek bir kazanımının olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Altyapı karşılığının (ön koşul öğrenme) olmaması bir sonraki sınıf kademesinde sorun yaratabileceği düşünülmektedir. Bu yüzden bu kazanımların 4. sınıfta altyapı karşılığı (ön koşul öğrenme) oluşturabilecek kazanımlara yer verilmesi önemli görülmektedir. Öğrenci düzeyine göre düzenlenen içeriklere sahip olan bir öğretim programı, öğrencilerin hedeflenen becerileri kazanmalarına ve buna bağlı olarak da sonraki öğrenmelerin altyapılarının oluşmasına zemin hazırlayacağı düşünülmektedir. 2024 yılı MEB "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli" ortak metninde yer alan; Derse hazırlık olarak öğrencilerin derste işlenecek konular hakkında ne kadar ön bilgiye sahip olduklarını değerlendirmek önemlidir. Bu durum, öğretmenin öğrencilerin seviyelerini anlamasına ve dersi daha etkili bir şekilde planlamasına yardımcı olur ifadeleri de ön koşul öğrenmenin önemini ortaya koymaktadır (MEB, 2024).

İlkokul 4. Sınıftaki BEOD'teki 4 tane duyuşsal kazanımın da (Tablo 2) 5. sınıfta tamamlayıcı bir duyuşsal kazanımı olmadığı görülmektedir. Yani 4. sınıfta yer alıp 5. sınıfta pekiştirme amaçlı

kullanılabilecek bir duyuşsal kazanım bulunmadığı görülmektedir. Karakütük vd. (2022) yapmış oldukları çalışmada; İlkokul 4. sınıftaki 2 tane kazanımın 5. sınıfta tamamlayıcı bir kazanımı olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Filiz vd. (2022) yapmış oldukları çalışmada; ilkokul 4. Sınıf BEOD psikomotor kazanımları arasında yer alan 1 kazanımında ortaokul 5. Sınıf BESD psikomotor kazanımları arasında karşılığı olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Öğrenci daha önceden hafızasında olan bir bilgiyi ne kadar fazla tekrar ederse o bilgi öğrencinin zihninde o kadar fazla kalıcı olacağını söylemek mümkündür. Bu sebeple 4. sınıfta yer alan duyuşsal kazanıma, 5. sınıfta karşılık gelecek ve tamamlayıcı olacak bir duyuşsal kazanım eklenmesi daha uygun olacağını söylemek mümkündür.

Araştırma sonuçlarına göre geliştirilen öneriler aşağıda verilmiştir.

- Çalışmada elde edilen birbirini destekler nitelikte olan ve birbirine ön koşul öğrenme oluşturabilecek kazanımların sayısının daha fazla olması öğretim programının amacına daha iyi hizmet etmesine katkı sağlayabilir. Bu durumdan hareketle bu destekler nitelikteki kazanımların niteliklerinin artırılması, yani ön koşul öğrenme davranışı oluşturabilecek kazanımlara daha çok yer verilmesi önerilmektedir.
- İlkokul kademesinde BEOD her sınıf düzeyindeki kazanımları, ortaokul ve lise kademelerinde de BESD bütün sınıf düzeylerindeki kazanımlar hazırbulunuşluk açısından değerlendirilip literatüre katkı sağlanabilir.
- Ortaokul 5. Sınıf BESD Öğretim Programında yer alan kazanımların öğretiminde, öğrencilerin ön koşul öğrenme düzeylerinin hangi seviyede olduğunu ölçmek için nicel bir çalışma yapılabilir.
- BEOD ve BESD Öğretim Programlarında yer alan duyuşsal kazanımların hazırbulunuşluk açısından karşılaştırılarak değerlendirmesi ile sınırlı tutulan bu çalışma, öğrenci gelişimini bütüncül bir şekilde ele almayı ve öğrenmelerin transferini sağlamak amacıyla farklı branşlarda uygulanabilir.
- Duyuşsal kazanımlarla ilgili çalışmalara literatürde az rastlanıldığından daha fazla çalışma yapılabilir.
- Duyuşsal kazanımların karşılaştırılması ile ilgili çalışmalar 8. Sınıftan (ortaokuldan) 9. sınıfa

(liseye) geçişte duyuşsal kazanımların hazırbulunuşluk açısından değerlendirilmesi ile ilgili çalışma yapılması öğretim programlarının etkililiği üzerinde önemli katkılar sağlayabilir.

- İlkokul kademesinde BEO'D'nin beden eğitimi ve spor öğretmenleri tarafından icra edilmesi, öğrenci gelişim ve alana özgü becerilerin daha iyi

aktarılması açısından önemli görülmektedir. Bu doğrultuda derslerin Beden Eğitimi ve Spor öğretmenleri tarafından icra edilebilmesi için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması önerilebilir.

Kaynaklar

- Afacan, Ş. (2019). Güzel Sanatlar Fakültesi Keman Öğrencilerinin Bilişsel ve Performans Hazır Bulunuşluk Düzeylerinin Değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 14(7), 3576-3595.
- Alıncak, F., Ayan, S. & Abakay, U. (2015). Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersine İlişkin Değerlendirmeleri. *Route Educational and Social Science Journal*, 2(3), 58-66.
- Altunbakır, S., & Pehlevan, Z. (2019). Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Bilişsel Alan Kazanımlarının Değerlendirilmesi: Mersin İli Örneği. *Beden Eğitimi ve Spor Araştırmaları Dergisi*, 12(1), 1-10. doi:10.30655/bsad.2020.23.
- Brett, A., Smith, M., Price, E., & Huitt, W. (2003). Overview of the Affective Domain. Educational Psychology Interactive. Valdosta, GA: Valdosta State University. <http://www.edpsycinteractive.org/brilstar/chapters/affectdev.pdf>.
- Çağlayan, G. N. & Ağgön, E. (2021). Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Temel Felsefi ve Genel Amaçlarına Yönelik Öğretmen Görüşleri. *Anatolia Sport Research*, 2(2), 26-32. doi:10.29228/anatoliasr.13.
- Dalkıran, O., Gündüz, N. & Çiçek, R. (2011). Üniversite öğretim elemanlarının ilköğretim beden eğitimi dersleri öğretim programı ile ilgili yayınlamıyor. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(3), 111-118. https://doi.org/10.1501/Sporm_0000000207.
- Demirhan, G., & Bağırğan, T. (1993). Bilişsel Alan Öğrenmelerinin Devinışsel (Psikomotor) Alan Erişisine Etkisi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 4(4), 17-31. <https://doi.org/10.17644/sbd.171642>.
- Doğru, Z. (2020). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretim Programları*. İçinde E. Yılmaz (Ed.), Spor Bilimlerinde Temel Kavramlar (1. bs, ss. 351-374). Akademisyen Kitap Portalı. <https://doi.org/10.37609/akya.829>.
- Filiz, V., Karakütük, O. & Üstün, M. (2022). Evaluation of Psychomotor Outcomes in the 4th Grade Physical Education ve Game and the 5th Grade Physical Education & Sports Classes Regarding Readiness. *International Journal of Physical Education Sport and Technologies*, 3(1), 10-23.
- Güllü, M., Arslan, C., Görgüt, İ., & Uğraş, S. (2011a). İlköğretim Beden Eğitimi Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzunun İncelenmesi. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğrt. Kongresi 25-27 Mayıs 2011, VAN/YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı, 134-141.
- Güllü, M., Arslan, C., Uğraş, S., & Görgüt, İ. (2011b). Yeni Ortaöğretim Beden Eğitimi Ders Programı Kazanımlarının Değerlendirilmesi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (Özel).
- Havadar, T., & Taşdan, M. (2015). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İlköğretim 4.-5. Sınıf Öğretim Programları Hakkında Görüşleri (Ardahan, Iğdır ve Kars İli Örneği). *İnönü Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 29-43.
- Hoque, M. E. (2016). Three Domains Of Learning: Cognitive, Affective And Psychomotor. *The Journal of EFL Education and Research*, 2(2), 45-52.
- Karacaoğlu, Ö. C. (2020). *Eğitimde Program Geliştirme* (2. bs). Nobel Yayın Dağıtım.
- Karagöl, İ. & Adıgüzel, O. C. (2022). Duyuşsal Alan ve Duyuşsal Alan Taksonomileri. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (AUJEF)*, 6(2), 217-240.
- Karakütük, O., Filiz, V., & Üstün, M. (2022). Evaluation of the Cognitive Outcomes of the 4th Grade Physical Education & Game and the 5th Grade Physical Education & Sports Classes in the Context of the Readiness of the Students. *International Journal of Physical Education Sport and Technologies*, 3(1), 24-37.
- Karasar, N. (1995). Bilimsel Araştırma Yöntemi. (7. bs). Alkım Yayınevi.
- Krathwohl, D. R., Bloom, B. S. & Masia, B. B. (1964). *Taxonomy of Educational Objectives, The Classification of Educational goals-Handbook II: Affective Domain*. David McKay Company, Inc.
- Kuruoğlu, S. (2016). *Temel Hareket Eğitiminin 10 Yaş Lisanslı Yüzüncü Üzerindeki Hazır Bulunuşluk Etkisinin İncelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi] İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Küçükahmetoğlu, R., & Pulur, A. (2024). İlkokul Beden Eğitimi ve Oyun Öğretim Programı Kazanımlarının Farklı Taksonomilere Göre Değerlendirilmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 44(2), 1651-1673. <https://doi.org/10.17152/gefad.1337522>.

- McKenzie, E., Symonds, M. L., Fink, K. & Tapps, T. (2017). Challenge Activities For The Physical Education Classroom: Affective Learning Outcomes. *Strategies: A Journal for Physical and Sport Educators*, 30(6), 39-44.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018a). Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı (Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar). Öğretim Programlarını İzleme ve Değerlendirme Merkezi: <http://mufredat.meb.gov.tr/Programlar.aspx>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018b). Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı (İlkokul 1, 2, 3 ve 4. Sınıflar). Öğretim Programlarını İzleme ve Değerlendirme Merkezi: <http://mufredat.meb.gov.tr/Programlar.aspx>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018c). İlkokul Beden Eğitimi ve Oyun Dersi (1-4. Sınıflar) Etkinlik Kılavuzu: https://koyulhisar.ihm.meb.k12.tr/icerikler/beden-egitimi-ve-oyun-dersi-etkinlik-kilavuzu-ilkokul-1-4-siniflar-2018-2019_6163027.html
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018d). Beden Eğitimi ve Spor Dersi Etkinlik Kılavuzu (Ortaokul 5-8. Sınıflar): http://tegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_04/0514_5719_beden.pdf
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2022). Öğretim Programlarını İzleme ve Değerlendirme Merkezi: <https://mufredat.meb.gov.tr/SSS.aspx>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2024). Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni. <https://mufredat.meb.gov.tr/>
- Özçelik, D.A. (1998). *Eğitim Programları ve Öğretim* (Genel Öğretim Yöntemi). ÖSYM Yayınları.
- Özgan, H., & Tekin, A. (2011). Öğrencilerin Hazırbulunuşluk Düzeylerinin Sınıf Yönetimine Etkisine Yönelik Öğretmen Görüşleri/Teachers' Opinions Regarding The Effects Of Students' Readiness Levels On Classroom Management. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 421-434.
- Shephard, K. (2008). Higher Education for Sustainability: Seeking Affective Learning Outcomes. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 9(1), 87-98.
- Sönmez, H. (2020). 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda Duyuşsal Alana Uygun Kazanım Hazırlama. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 5(1), 216-236.
- Şirinkan, A., & Gündoğdu, K. (2011). Öğretmenlerin İlköğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı ve Planlarına İlişkin Algıları. *İlköğretim Online*, 10(1), 144-159.
- Uğraş, S., & Aral, H. (2018). Ortaokul Beden Eğitimi Ders Programındaki Kazanımların Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre Değerlendirilmesi. *Journal of Global Sport and Education Research*, 1(1), 33-46.
- Ütkür Güllühan, N., & Bekiroğlu, D. (2022). 2018 Hayat Bilgisi Öğretim Programının Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alan Açısından İncelenmesi. *International Primary Education Research Journal*, 6(1), 24-36.
- Yar Yıldırım, V. (2020). Aile, Sınıf ve Okul Öğrenme Ortamlarının Öğretim Programlarında Yer Alan Bilişsel, Duyuşsal, Psikomotor Kazanımlar Açısından Yeterliği. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 1-19, DOI: 10.19160/ijer.666003.
- Yenilmez, K., & Kakmacı, Ö. (2008). İlköğretim Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Matematikteki Hazır Bulunuşluk Düzeyi. *Kastamonu Education Journal*, 16(2), 529-542.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (11 b.). Seçkin Yayıncılık.